

XXI. évfolyam, 5. szám, 2018

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

**Gabona és Ipari Növények
XXI. évfolyam, 5. szám, 2018**

Megjelenik kéthetente
2018. március 21.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	10
Gabonapiaci információk.....	13
Olajnövény-piaci jelentés.....	15
Szójabab.....	15
Repcemag.....	15
Napraforgómag.....	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	18
Termelői és kikötői árak.....	21
Olajmagpiaci információk.....	23
Bioüzemanyag melléklet.....	25

Összefoglaló

Március közepén Európa északi, középső és keleti térségébe fagypont alatti hőmérsékletet és sok csapadékot hozó légtömeg érkezett, amelynek az ősszel elvetett növényzet fejlődésére gyakorolt hatása még nem ismert.

Az argentinai kukoricatermés-kilátások romlása, valamint az USA-ból származó termény iránti élénk világpiaci kereslet eredményeként a kukorica ára 30 dollárral 198 dollár/tonnára (*USA FOB Gulf*) nőtt 2018. február 9. és március 9. között.

Az AKI PÁIR adatai szerint 2018 februárjában tonnánként átlagosan 109 ezer forint (*FCA Koper*) körüli importáron kötöttek szerződést a magyarországi kereskedők a 2018. február–április közötti időszakban jórészt Brazíliából és Argentínából induló GM-szójadara-szállítmányokra.

Az *Oil World* szakértői szerint a 2017/2018. gazdasági év első félévének élénk exportja után jelentős lanyhulás várható a repcemag globális kereskedelmében.

Az európai gazdák néhány héten belül – amennyiben a vízzel túltelített talajok állapota megengedi és a hőmérséklet is tartósan emelkedik – elkezdhetik a 2018/2019. gazdasági évi termést adó napraforgó vetését. A *Tallage* tájékoztatása szerint az Európai Unióban 4,2-4,3 millió hektárt foglalhat el a növény ebben az évben, csakúgy, mint 2017-ben.

Az egy évvel korábbinál 27 százalékkal alacsonyabb áron érkezett az etanol a nyugat-európai kikötőkbe 2018 februárjában (*F.O. Licht*). Az unión kívüli országokból köbméterenként 461,3 euróért vették át az importőrök a terméket.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A szokatlanul enyhe és csapadékos január után a februári lehülés eltérő mértékben érintette az Európai Unió tagországainak ősibúza-állományait. A *Tallage* francia piacelemző vállalat szakértői szerint a balti és skandináv országokban, továbbá Lengyelországban az őszi búza termőterületének 3-15 százalékát érhetette fagykár. Európa más térségeiben március elején nem mutatkozott jelentősebb, hideghullám okozta károsodás az őszi vetett állományokban. Ugyanakkor további aggodalomra ad okot, hogy március közepén Európa északi, középső és keleti térségébe fagypon alatti hőmérsékletet és sok csapadékot hozó légtömeg érkezett, amelynek a növényzet fejlődésére gyakorolt hatása még nem ismert.

Az USA síksági területein a tartós szárazság miatt az ősibúza-állományok (*HRW* – piros keményszemű őszi búza) a megszokottnál gyengébb állapotban voltak március elején, ami jelentősen növelheti a terméseszköket kockázatát. Az USA-ból származó őszi búza kikötői ára (*FOB Gulf*) tonnánként 19–23 dollárral (*USD*) nőtt 2018. február 9. és március 9. között, ami csak részben magyarázható az észak-amerikai ország időjárása okozta aggodalmakkal. Ezzel egy időben ugyanis Argentínában az élénk export következtében jelentősen megcsappantak a 12,5 százalék fehérjetartalmú búzákészletek. Emellett igen erős az oroszországi búza iránti világpiaci kereslet, azonban a termény szárazföldi szállításának a kikötőig az elégtelen infrastruktúra miatt sok helyen jelentős akadályokba ütközik, ami a könnyebben mobilizálható készletek keresletét ösztönzi. Ez a rubel erősödésével együtt szintén az áremelkedés irányába hatott: a 12,5 százalékos fehérjetartalmú búza kikötői ára 11 dollárral 210 dollár/tonnáig erősödött. A Romániából/Bulgáriából származó malmi minőségű búza kikötői ára (*FOB*) 6 dollárral 204 dollár/tonnáig emelkedett ezalatt. A Franciaországban megtermelt malmi búza ára 3 dollárral 205 dollár/tonnára nőtt. A drágulás ellenére továbbra is az ukrain takarmánybúza a legversenyképesebb a térségben (+13 dollár, 202 dollár/tonna), 2 dollárral olcsóbb a bulgáriainál. Magyarországon átlagosan 49 ezer forint/tonna körüli áfa és száll-

ítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési, 45 ezer forint/tonna áron a takarmánybúzával március elején az AKI PÁIR adatai szerint.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza front-havi jegyzése határidőváltást követően (2018. március-ról 2018. májusra) 172 dollár/tonnára esett március közepén. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a termény 2018. márciusi jegyzése 157 euró/tonna szinten került kivételre március 12-én. A 2018. májusi lejáratra szólóan 160–165 euró/tonna tartományban jegyezték a terményt a hónap közepén.

Kukorica

Argentínában a száraz időjárás okozta aggodalmak miatt tovább romlott a kukorica 2017/2018. gazdasági évi terméskilátása. Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) márciusi projekciójában a februárhoz képest 3 millió tonnával lefelé, 36 millió tonnára korrigálta a dél-amerikai ország idei kukoricatermését, ami 5 millió tonnával múltna alul az egy évvel korábbit. Brazíliában még mindig kérdéses, hogy a tervezett területen el tudják-e vetni a másodvetésű kukoricát a termelők tekintettel arra, hogy az optimális vetési időn belül ez nem sikerült. A vetés ugyan folyik, azonban a későn vetett állományok terméskilátásai bizonytalanok, az *USDA* 94,5 millió tonnát vár, az egy évvel korábbinál 4 millió tonnával kevesebbet.

Az argentinai termés negatív korrekciója, valamint az USA-ból származó termény iránti élénk világpiaci kereslet eredményeként a kukorica ára 30 dollárral 198 dollár/tonnára (*USA FOB Gulf*) nőtt 2018. február 9. és március 9. között (*Tallage*). Az Ukrajnában feladott kukorica kikötői ára 25 dollárral 205 dollár/tonnára emelkedett, miközben a Romániából/Bulgáriából származó termény az egy hónappal korábbinál 22 dollárral drágábban, 207 dollár/tonnáért cserélt gazdát. A franciaországi kukorica versenyképessége javult, tekintettel arra, hogy itt mindössze 10 dollárral 204 dollár/tonnára erősödött a termény ára. Argentínából 194 dollár/tonnáért exportálták a tengerit (+15 dollár), így a francia mellett ez a legolcsóbb a mediterrán térségben az április–június közötti szállítási határidők vonatkozásában. Július és szeptember közötti szállítási határidővel a frissen beta-

karított argentinai és braziliai újtermésre köthetők a legelőnyösebb szerződések a régióban. Magyarországon az AKI PÁIR szerint átlagosan 45 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termény március elején. Ez az árszint az egy évvel korábbi 7 százalékkal múlta felül.

A chicagói árutőzsdén 150 dollár/tonna körül hullámzott a kukorica fronthavi jegyzése március derekán.

A párizsi árutőzsdén 162–165 euró/tonna között ingadozott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése (2018. júniusi) ezzel egy időben. A BÉT-en 48–50 ezer forint/tonna között stagnált a takarmánykukorica különböző lejáratokra szóló kurzusa.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2018. 10. hét	2018. 10. hét/2018. 9. hét (százalék)	2018. 10. hét/2017. 10. hét (százalék)
Étkezési búza	49 394	102	110
Takarmánybúza	44 876	93	105
Takarmánykukorica	45 020	101	107
Takarmányárpa	43 758	...	121

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 03. 14.	2018. 03. 15.	2018. 03. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2018. május	EUR/tonna	165	166	165
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2018. május	USD/tonna	180	176	172

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

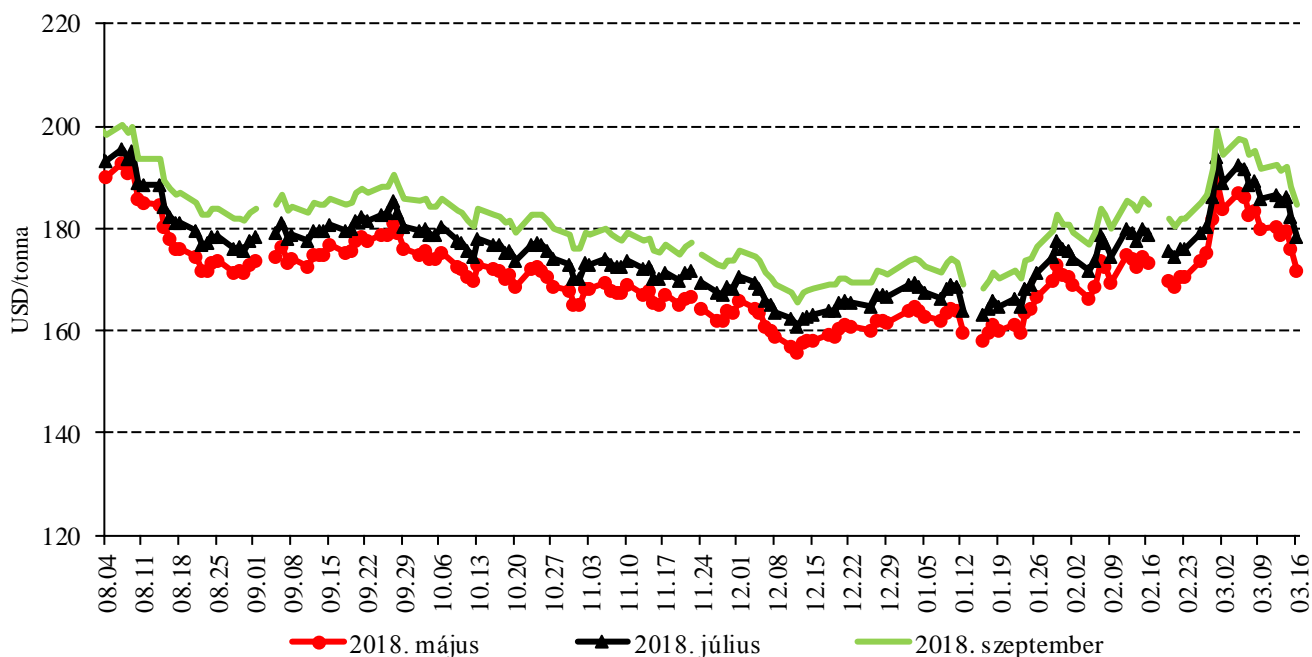
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 03. 14.	2018. 03. 15.	2018. 03. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2018. május	HUF/tonna	48 000	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2018. június	EUR/tonna	166	165	165
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2018. március	USD/tonna	153	152	151

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

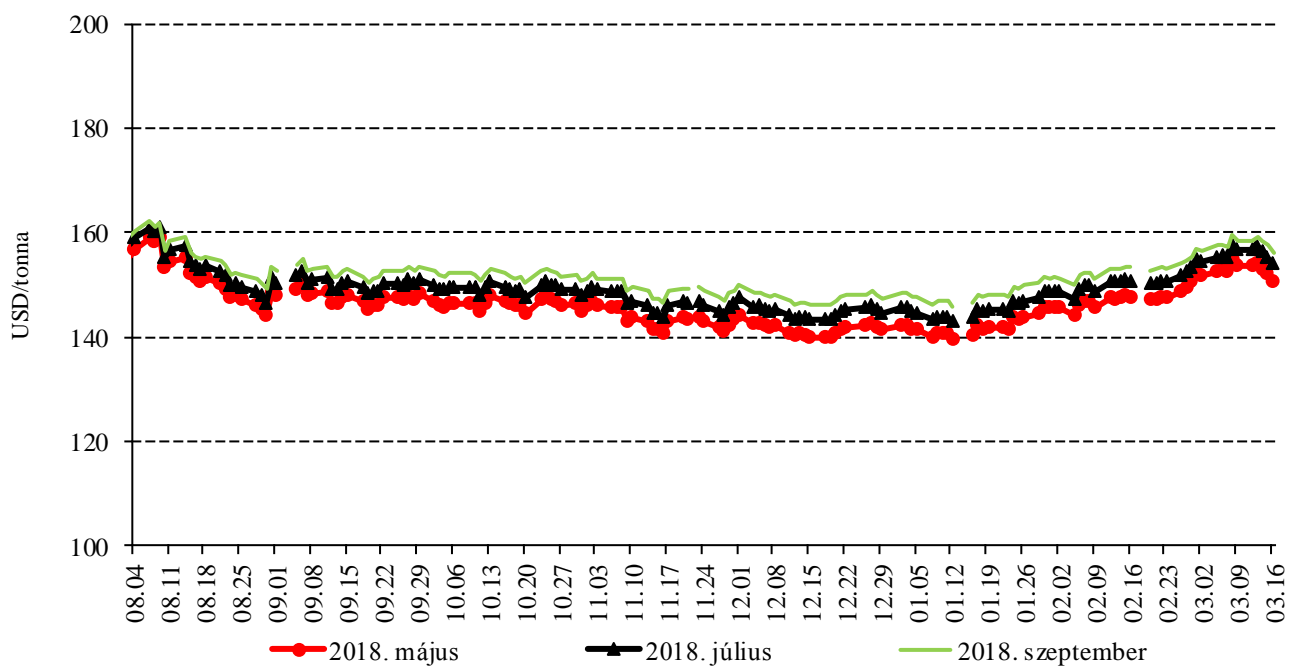
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

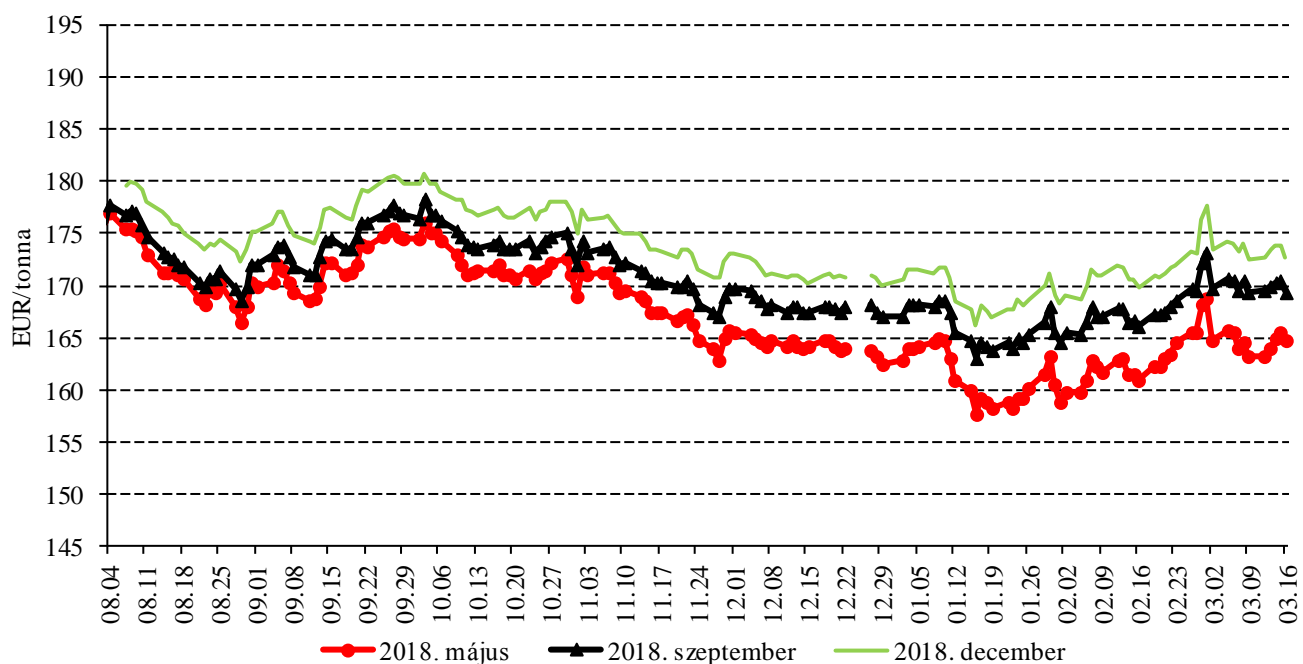
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

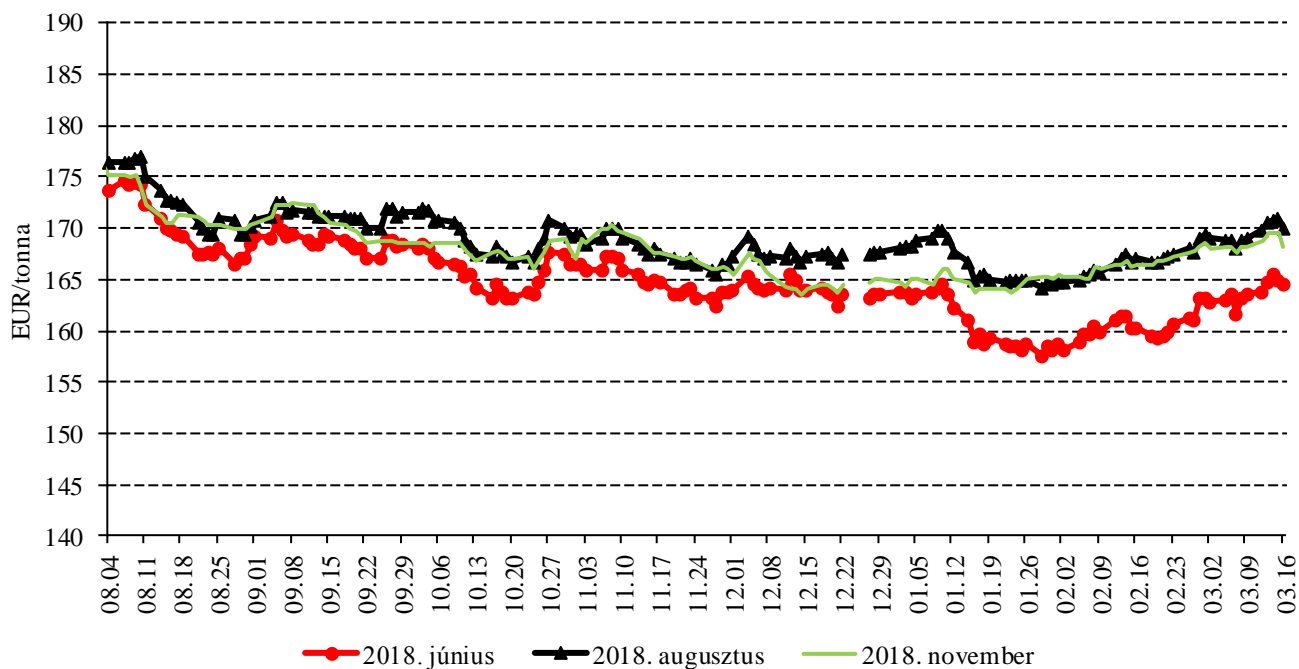
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

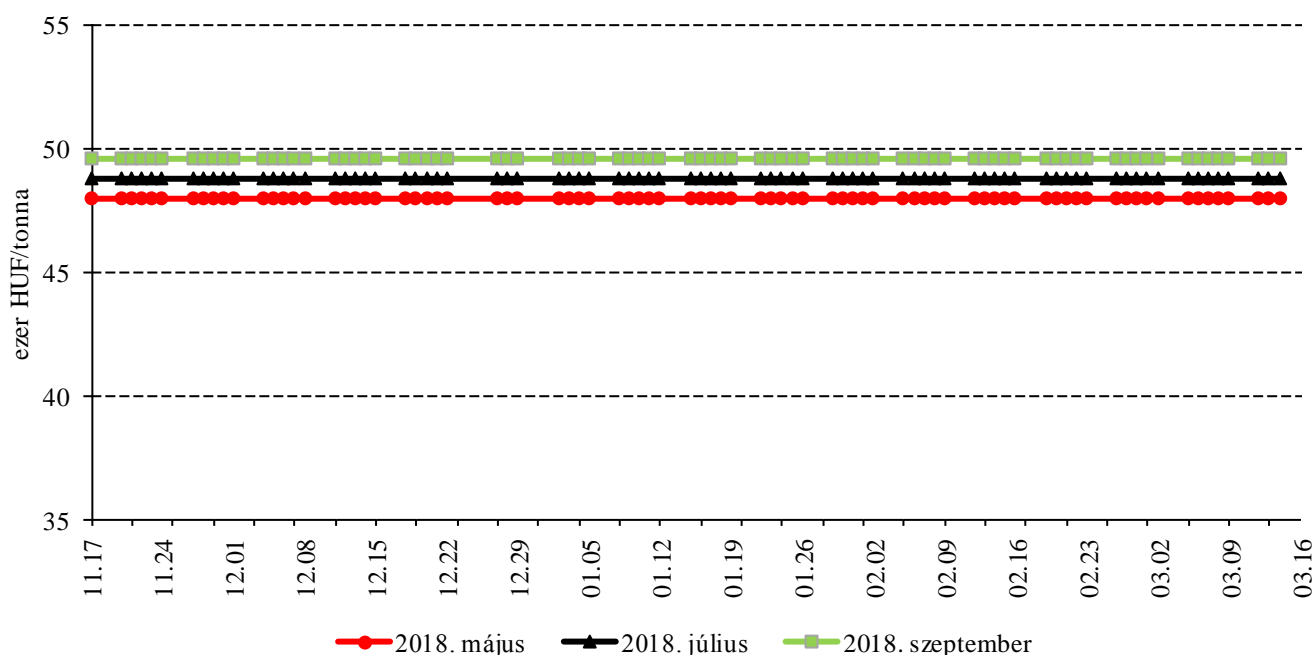
Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

5. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017–2018)

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2017. november 2–16. között nem jegyezték a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2018. március 16.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna ^{a)}		USD/tonna	HUF/tonna ^{b)}
BÚZA					
2018. május	165	51 346	2018. május	172	43 298
2018. szeptember	169	52 748	2018. július	178	44 911
2018. december	173	53 839	2018. szeptember	184	46 483
2019. március	176	54 696	2018. december	192	48 446
2019. május	177	55 086	2019. március	198	49 966
2019. szeptember	175	54 463	2019. május	201	50 745
KUKORICA					
2018. június	165	51 268	2018. május	151	37 958
2018. augusztus	170	52 982	2018. július	154	38 792
2018. november	168	52 437	2018. szeptember	156	39 346
2019. január	170	52 826	2018. december	159	40 042
2019. március	172	53 606	2019. március	162	40 717
2019. június	176	54 696	2019. május	163	41 33

^{a)} Az MNB 2018. március 14-i hivatalos euró árfolyamán számolva.

^{b)} Az MNB 2018. március 14-i hivatalos dollár árfolyamán számolva.

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2018. 03. 09. (százalék)	2018. 03. 16. (százalék)
Búza	2018. május	171,81	25,4	23,6
Kukorica	2018. május	150,62	15,5	13,6
Szójabab	2018. május	385,59	15,0	14,4
Szójadara	2018. május	410,94	25,4	24,1

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2018. március 13.)

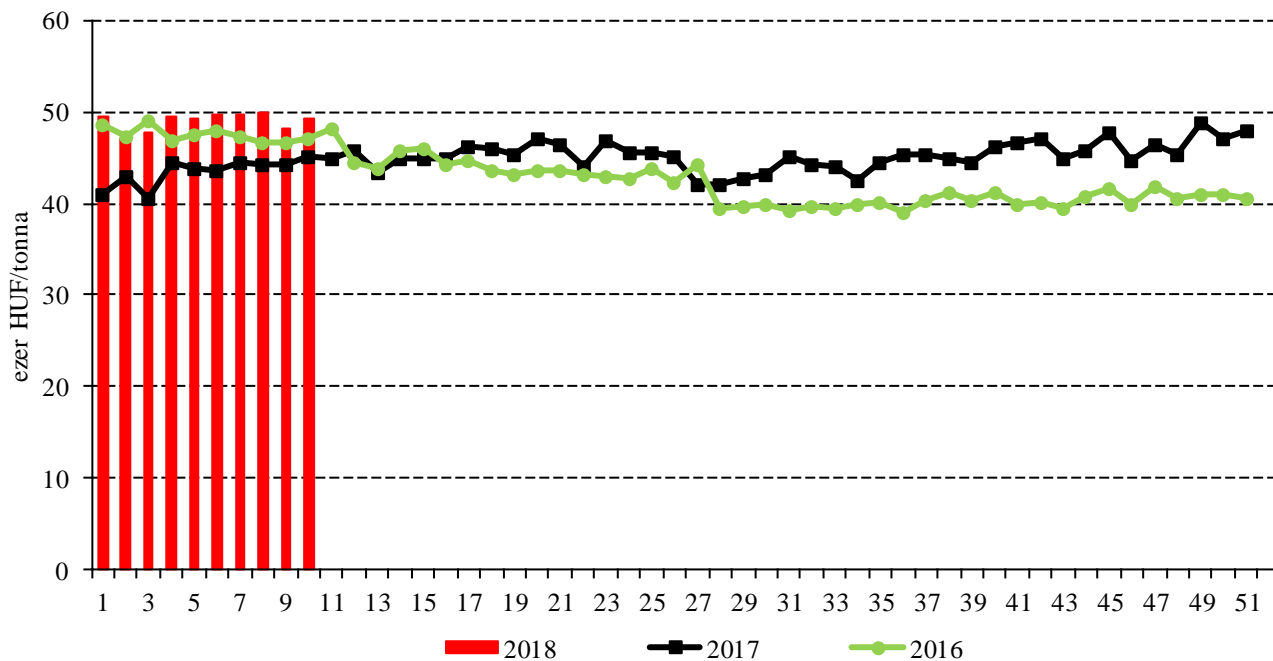
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	47 359	157 169	117 940	3 774	12 137	82 729	110 095	51 068	70 317	41 323	77 140
Kukorica	401 212	997 799	292 225	30 843	45 440	379 108	141 465	175 090	250 832	73 025	164 738
Szójabab	226 003	491 597	147 484	19 362	16 013	209 152	8 378	55 708	82 143	81 535	64 425
Szójadara	75 456	321 581	91 271	6 253	18 606	116 476	5 320	25 364	57 004	21 315	25 754

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

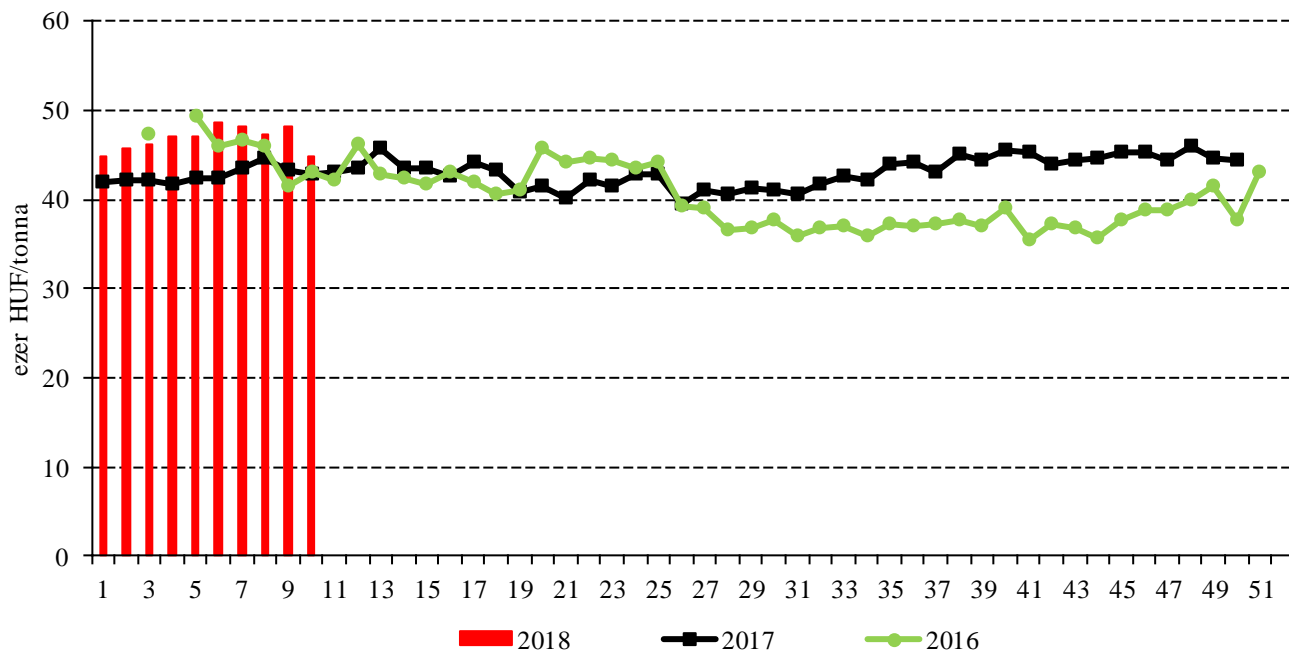
Termelői és kikötői árak

6. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

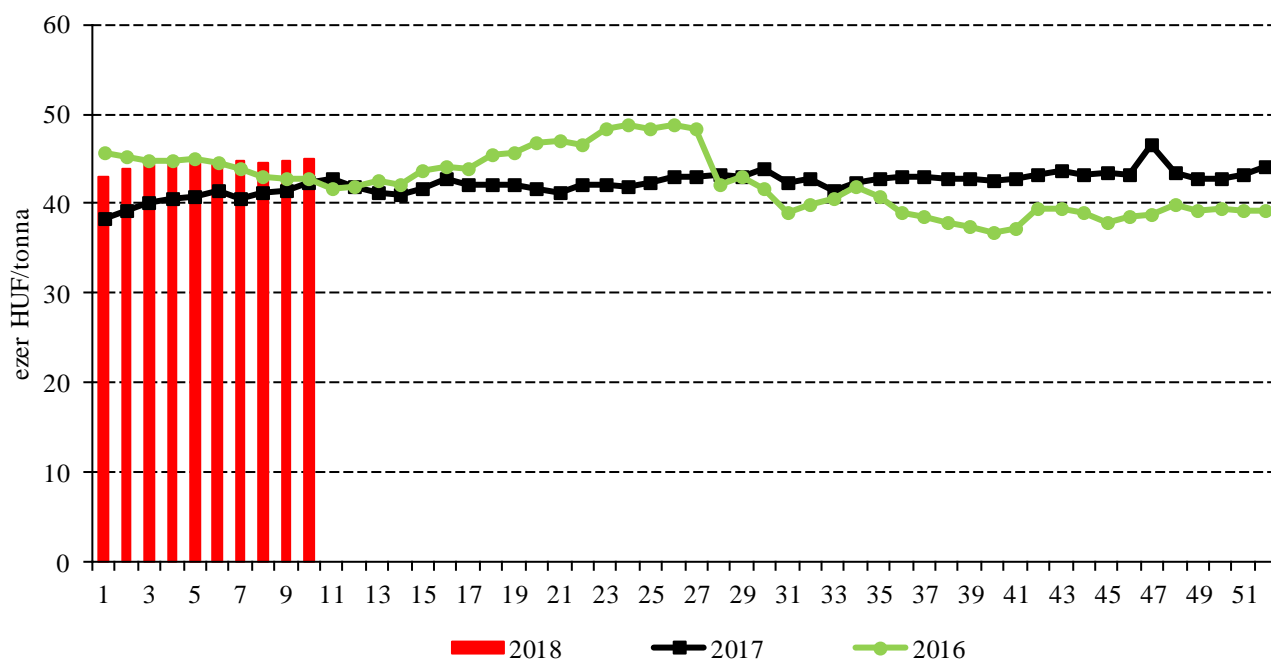
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

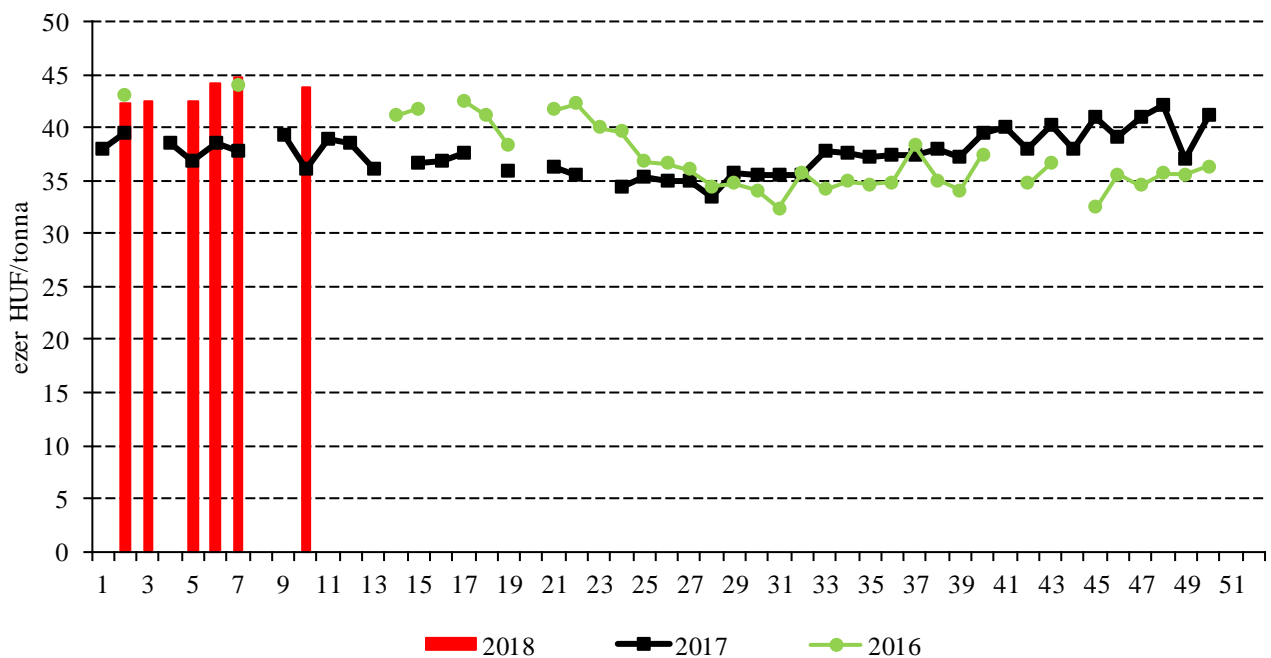
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2018. 02. 24.	2018. 03. 03.	2018. 03. 10.	2018. 03. 17.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	226	243	236	234
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	204	208	204	207
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	203	203	203	205
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	191	194	191	195
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	157	n. a.	162
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	173	186	198	183
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	183	187	199	208
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	145	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	173	178	180	185
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	208	214	211	213
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	194	194	195	195
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		2018. 7. hét	2018. 8. hét	2018. 9. hét	2018. 10. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	151	151	151	151
	Németország, DEPSILO Hamburg	167	169	168	168
	Franciaország, DELPORT Rouen	162	164	164	162
	Románia, DEPSILO Banat	140	134	141	141
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	163	164	166	166
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	146	146	146	148
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	156	157	159	160
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	143	143	143	143
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	153	152	152	158
	Románia, DEPSILO Oltenia	134	131	136	137
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	138	138	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	165	167	169	168
	Franciaország, DELPORT Rouen	162	169	169	167
	Románia, DEPSILO Muntenia	120	120	120	123
	Egyesült Királyság, FGATE	147	147	151	152

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2017. 10. hét	2018. 9. hét	2018. 10. hét	2018. 10. hét/ 2017. 10. hét (százalék)	2018. 10. hét/ 2018. 9. hét (százalék)	
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	503	546	1 416	282	260	
		HUF/kg	66	72	72	109	99	
	zsákos	tonna	1 884	1 597	1 968	104	123	
		HUF/kg	69	74	74	107	100	
	zacskós	tonna	803	767	656	82	86	
		HUF/kg	80	88	86	108	99	
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	
		HUF/kg	
	zsákos	tonna	11	15	19	174	129	
		HUF/kg	83	89	88	106	99	
	zacskós	tonna	25	49	58	232	119	
		HUF/kg	89	96	90	102	93	
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	356	388	849	239	219	
		HUF/kg	64	68	68	107	100	
	zsákos	tonna	498	489	742	149	152	
		HUF/kg	66	70	71	106	101	
	Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	211	256	226	107	88
			HUF/kg	72	80	80	112	101
zsákos		tonna	35	53	70	199	133	
		HUF/kg	75	79	78	105	100	
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	42	66	45	109	69	
		HUF/kg	89	98	96	108	98	

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. február	2018. január	2018. február	2018. február/ 2017. február (százalék)	2018. február/ 2018. január (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 254	15 450	7 336	101	47
	HUF/tonna	87 590	90 315	90 793	104	101
Hízósertéstáp	tonna	7 107	12 927	8 893	125	69
	HUF/tonna	68 563	70 156	72 858	106	104

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2016. január–december	2017. január–december	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	2 307,96	2 833,31	122,8
	10039000 Árpa, nem vető	635,41	937,12	147,5
	10059000 Kukorica, nem vető	2 464,26	3 386,35	137,4
Import	10019900 Búza, nem vető	183,17	129,79	70,9
	10039000 Árpa, nem vető	33,94	25,74	75,8
	10059000 Kukorica, nem vető	59,43	93,76	157,8

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2016. július 1.– 2017. március 14.	2017. július 1.– 2018. március 13.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	17 738	13 873	78,2
	Árpa	3 710	3 927	105,8
	Kukorica	1 857	817	44,0
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 399	3 000	125,1
	Árpa	340	394	115,9
	Kukorica	7 794	11 997	153,9

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna					
		USDA		IGC		Tallage	
		2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		751	759	755	757	731	727
Felhasználás		739	743	738	744	737	741
Export		182	184	176	174	177	186
Import		182	184	176	174	177	186
Zárókészlet		253	269	241	254	217	202
KUKORICA							
Termelés		1 075	1 042	1 088	1 054	1 002	1 025
Felhasználás		1 058	1 074	1 047	1 068	1 023	1 033
Export		142	152	138	147	148	153
Import		142	152	138	147	148	153
Zárókészlet		232	199	335	322	288	280

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* szakértői ismét lefelé, 340 millió tonnára korrigálták a szójabab várható globális termelését a 2017/2018. gazdasági évre, ami nem képes fedezni az előre jelzett felhasználást, így a készletek 94 millió tonnára csökkenhetnek a szezon végére. A módosításra azért volt szükség, mert Argentínában tovább romlott a szójabab terméskilátása. A márciusi prognózisban 42 millió tonna szójatermést valószínűsítettek az elemzők a dél-amerikai országban, azonban ha március második felében sem érkezik jelentősebb mennyiségű csapadék, ami a tartós szárazság után feltöltené a talajok vízkészletét, az sem elképzelhetetlen, hogy az idei termés 40 millió tonna alatt maradjon.

A romló argentinai szójatermés-kilátások miatt az USA-ból származó, márciusi szállítású termény exportára 14 dollárral 396 dollár/tonnára (*FOB Gulf*) nőtt 2018. január 24. és február 21. között (*Tallage*). A braziliai szállítmányok eközben az egy hónappal korábbinál 16 dollárral magasabb, 402 dollár/tonna áron hagyták el Paranagua kikötőjét február 21-én. Az USA-ban megtermelt szójabab árelőnye azonban a magasabb szállítási költség miatt nem elegendő ahhoz, hogy a rivális braziljaival versenyezzen a kínai piacon. Argentínából 392 dollár/tonna áron (+17 dollár) kötöttek szerződést a márciusi fuvarra február második felében, eközben az ukrainai termény kikötői ára 13 dollárral 403 dollár/tonnáig erősödött.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) március első felében 380 dollár/tonna körüli szintre ereszkedett a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. A csökkenő trendet várhatóan a fizikai piac is követi.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 135-136 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját március elején. 2018 februárjában tonnáként átlagosan 109 ezer forint (*FCA Koper*) körüli importáron kötöttek szerződést a magyarországi kereskedők a 2018. február-április közötti időszakban jórészt Brazíliából és Argentínából induló GM-szójadara-szállítmányokra.

Repcemag

Az *Oil World* szakértői szerint a 2017/2018. gazdasági év első félévének élénk exportja után jelentős lanyhulás várható a repcemag globális kereskedelmében. A világpiacon közel 9,5 millió tonna repcemag/canola fordult meg 2017. július és 2018. január között, ami amellel, hogy 4 százalékkal több az előző szezon azonos periódusában exportált mennyiségnél, mindenkori rekord. Kanada 6,7 millió tonna (+3 százalék) canolaexportjának jelentős része Japánba, Kínába, Mexikóba és az Egyesült Arab Emírátságokba került ez idő alatt. Ausztrália kivitele későn indult a folyó szezonban, így mindössze 700 ezer tonnát szállított importőreinek (-41 százalék). A kieső mennyiséget Ukrajna csak részben tudta pótolni. A külpiacon forgalom üteme Ausztrália EU-ba irányuló kivitelétől, valamint Kína kanadai canolamag iránti keresletétől függ az előttünk álló hónapokban.

A szójabab és az olajmagdarák árának emelkedése a repcemag piacára is begyűrűzött 2018. január 26. és február 23. között, aminek az európai fagykár miatti félelemek is támaszt adtak. A canola kanadai exportára 3 dollárral (*USD*) 405 dollár/tonnáig emelkedett ezalatt, miközben az ausztráliai Portlandben február végén 405 dollár/tonnáért (+2 dollár) adták fel a terményt. Az ukrainai terményt 435 dollár/tonnáért (+10 dollár) kínálták ugyanekkor. A franciaországi Neussba szállított repcemag ára a 2018. január 26-éhoz képest 13 euróval 359 euró/tonnára nőtt 2018. február 23-ig. A Rostockba érkező szállítmányokra 353 euró/tonnáért (+13 euró) kötöttek szerződést ugyanekkor, miközben Hamburgba 348 euró/tonna importáron (+6 euró, *CAF*) érkezett repcemag február 23-án. A franciaországi Rouen-ban ekkor 339 euró/tonna volt a termény ára (+9 euró), míg Moselle-ből 350 euró/tonna (+9 euró) áron (*FOB*) hajózták ki azt. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 110 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a repcemag március elején.

Kiindulva abból, hogy a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag fronthavi jegyzése 360 euró/tonna körüli szintről 350 euró/tonna alá süllyedt március első felében, az olajmag árának mérséklődése várható a fizikai piacon is.

Napraforgómag

A korábban várthoz képest az *Oil World* elemzői lefelé korrigálták az idei napraforgómag-termést Argentínában és a Dél-afrikai Köztársaságban: előbbinél 3,4 millió tonnát, utóbbinál 730 ezer tonnát jeleznek a 2017/2018. gazdasági évre. A termény globális kibocsátása így 48,4 millió tonna lehet, ami 1,5 millió tonnával múlja alul az előző szezonban betakarított mennyiséget. Tekintettel arra, hogy a várható felhasználás éppen meghaladja ezt a volument, a zárókészlet kis-mértékű csökkenése (–3 százalék, 3,63 millió tonnára) várható a szezon végén.

Az európai gazdák néhány héten belül – amennyiben a vízzel túltelített talajok állapota megengedi és a hőmérséklet is tartósan emelkedik – elkezdhetik a 2018/2019. gazdasági évi termést adó állomány vetését. A *Tallage* tájékoztatása szerint az Európai Unióban 4,2-4,3 millió hektárt foglalhat el a növény ebben

az évben, csakúgy, mint 2017-ben.

A napraforgómag ára a franciaországi Bordeauxban 381 dollár/tonna volt 2018. február 23-án, nem változott az egy hónappal korábbihoz képest. Ezzel szemben – a napraforgóolaj és a napraforgódara árának emelkedése nyomán – Amszterdamban (*CIF*) 12 dollárral 414 dollár/tonnára nőtt a termény ára 2018. január 26. és február 23. között. Argentínában a januárinál 5 dollárral drágábban, 345 dollár/tonnáért (*FOB*) értékesítették a terményt februárban. Ukrajnában a napraforgómag exportára 6,5 dollárral 376 dollár/tonnára erősödött, miközben a belpiacon 30 dollárral 405 dollár/tonnára ugrott a termény ára jelezve az ótermésű készletek gyors apadását. Magyarországon a fizikai piacon átlagosan 93 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát a napraforgómag március elején az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
	2018. 10. hét	2018. 10. hét/2018. 9. hét (százalék)	2018. 10. hét/2017. 10. hét (százalék)
Napraforgómag	93 210	95	87
Repcemag	110 148	100	93

Megjegyzés: n. a. – nincs adat. A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

15. táblázat: A szójabab havi termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
Minősítés	2018. január	2018. február	2018. február/2018. január (százalék)
<51% ProFat	112 811
51–53% ProFat
>=53% ProFat
Minősítés nélküli

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: n. a. – nincs adat. A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

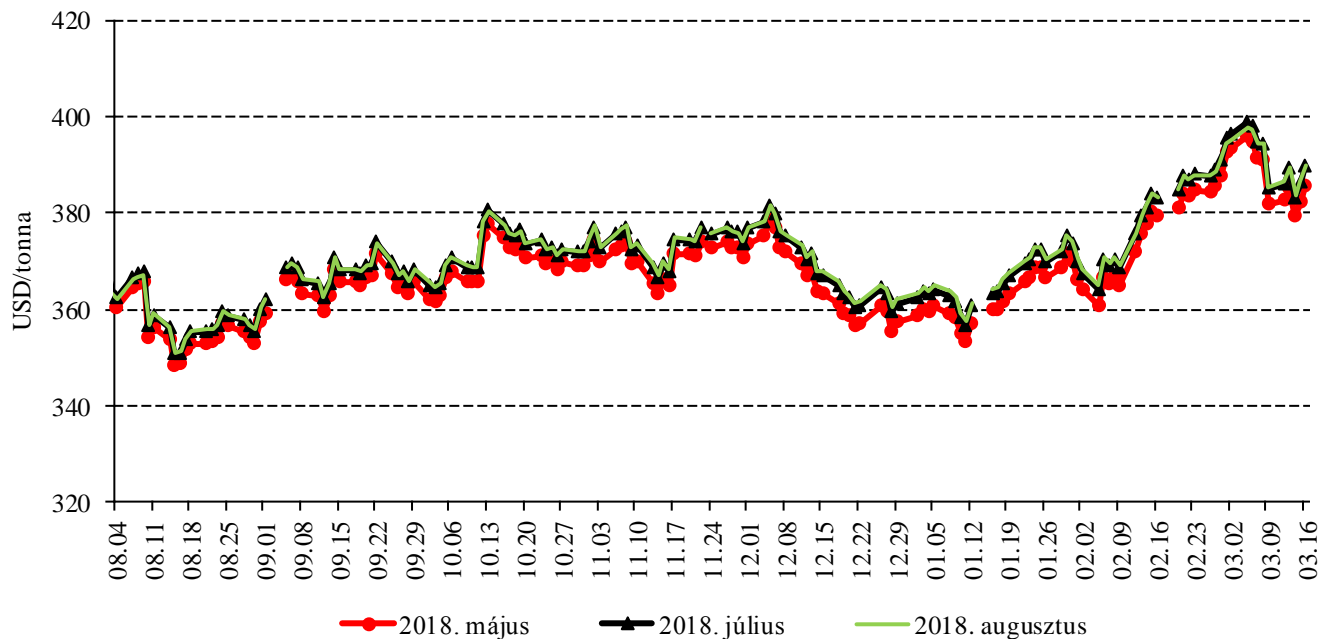
16. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 03. 14.	2018. 03. 15.	2018. 03. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2018. május	EUR/tonna	347	349	350
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2018. május	USD/tonna	379	382	386

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

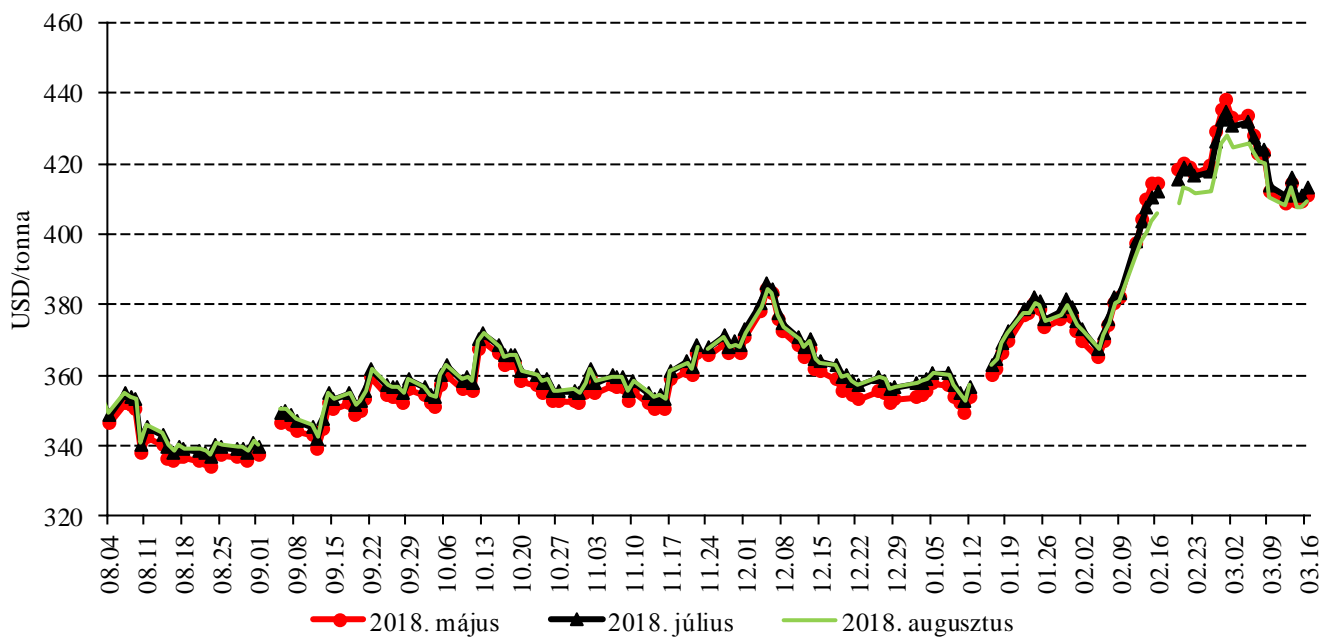
Az olajmagok és származékaik jegyzése

10. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

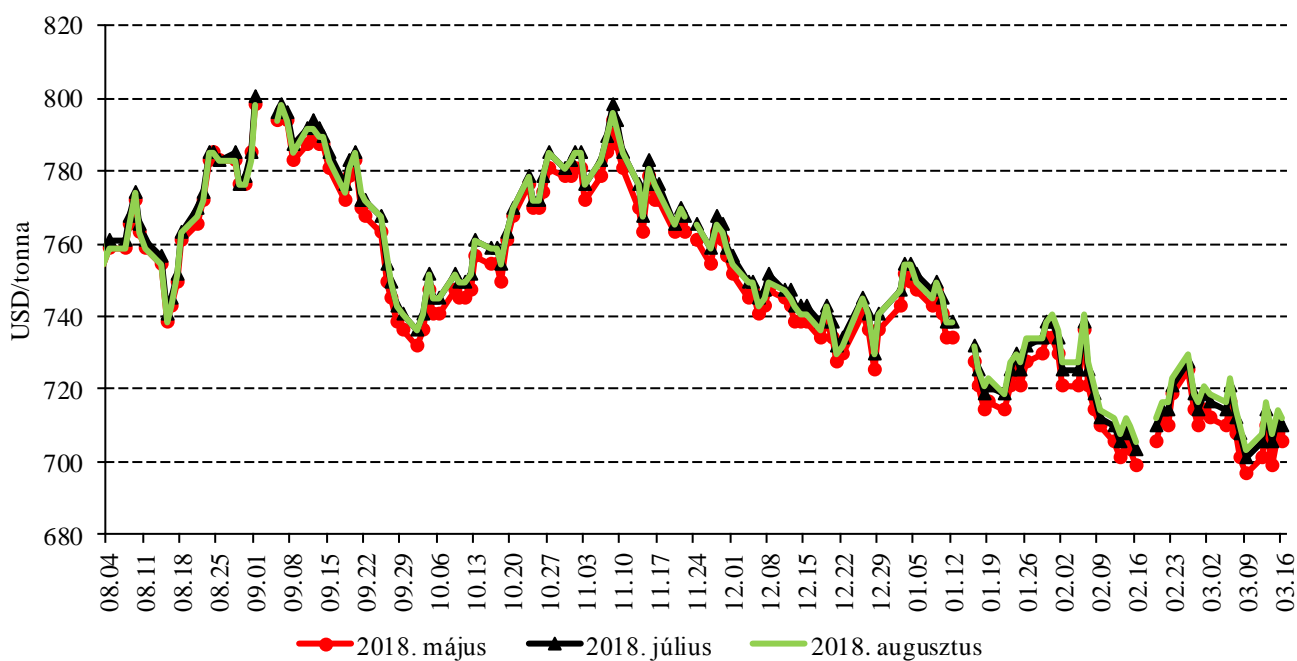
Forrás: CME Group

11. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

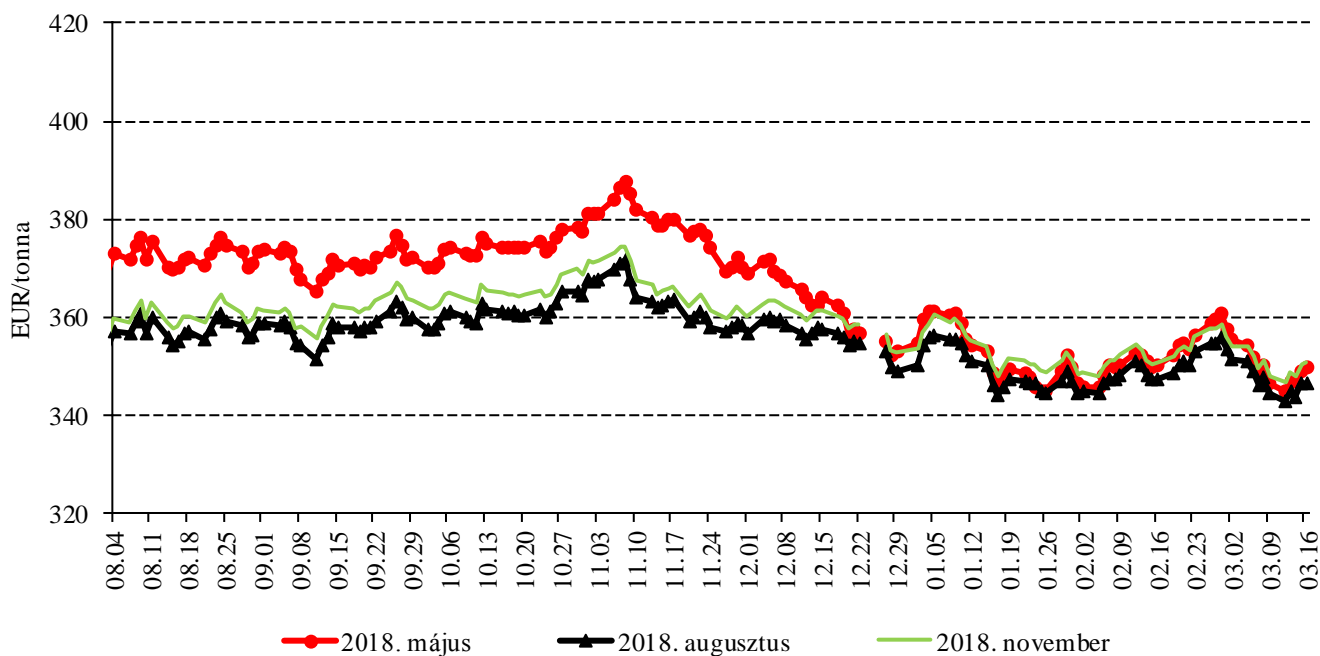
Forrás: CME Group

12. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: CME Group

13. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

17. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2018. március 16.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna^{a)}
REPCEMAG	2018. május	350	108 925
	2018. augusztus	347	107 990
	2018. november	351	109 315
	2019. február	355	110 561
	2019. május	357	111 107
	2019. augusztus	349	108 691
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna^{b)}
SZÓJABAB	2018. május	386	97 173
	2018. július	390	98 173
	2018. augusztus	390	98 264
	2018. szeptember	385	97 006
	2018. november	383	96 394
	2019. január	383	96 616
SZÓJADARA	2018. május	411	103 561
	2018. július	413	104 032
	2018. augusztus	409	103 115
	2018. szeptember	406	102 256
	2018. október	402	101 366
	2018. december	402	101 227

^{a)} Az MNB 2018. március 14-i hivatalos euró árfolyamán számolva.

^{b)} Az MNB 2018. március 14-i hivatalos dollár árfolyamán számolva.

Forrás: Euronext, CME Group

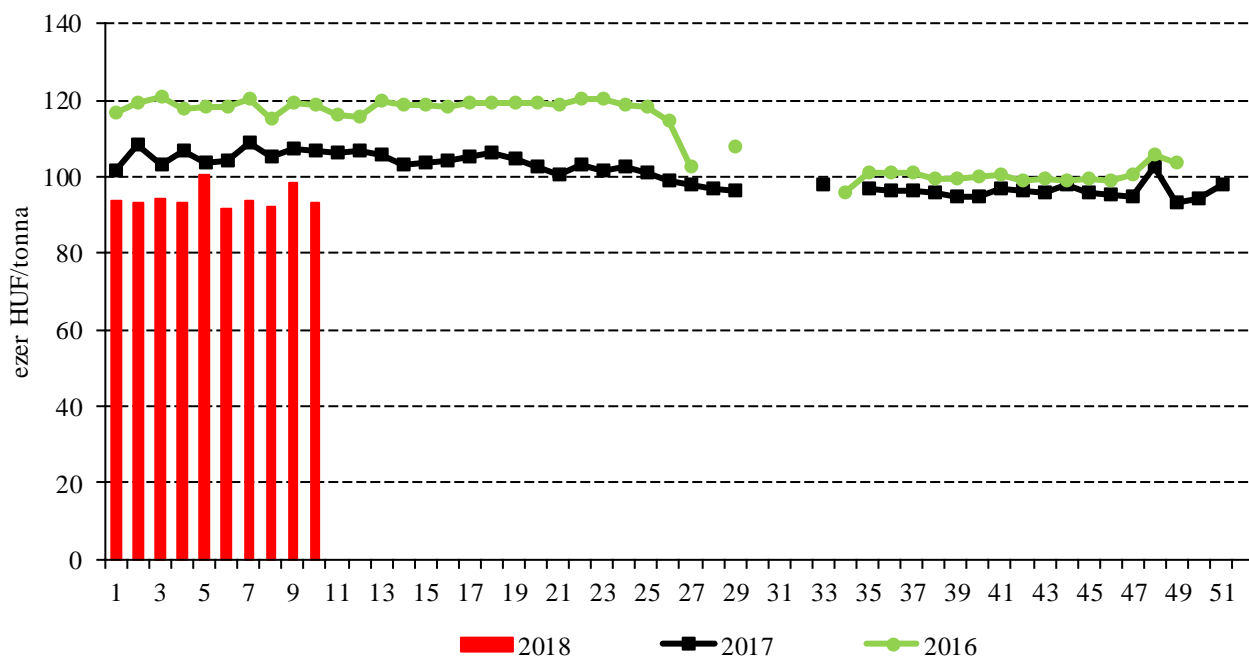
18. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2018. március 13.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	663	206 488
Napraforgóolaj (finomított)		768	239 214
Szójaolaj (nyers)		708	220 514
Szójaolaj (finomított)		768	239 214
Napraforgódara	Ausztria	215	67 007
Repcedara		255	79 473

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

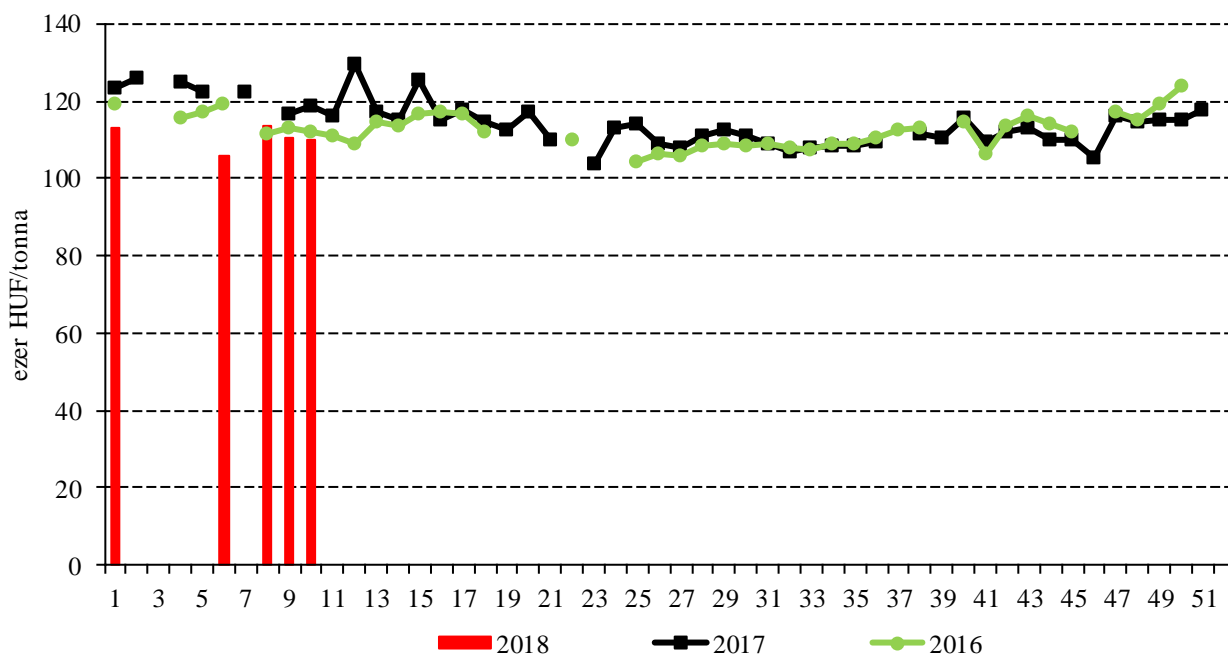
Termelői és kikötői árak

14. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

15. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

19. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2018. 02. 24.	2018. 03. 03.	2018. 03. 10.	2018. 03. 17.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	397	411	408	406
		Brazília FOB	401	420	416	414
		EU CIF, USA-ból	n. a.	433	434	429
		EU CIF Brazíliából	n. a.	443	446	442
		Fekete-tenger FOB	403	410	415	415
		Argentína, Up River FOB	392	399	407	397
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	464	455	451
OLAJ	EU FOB	831	854	842	839	
REPCE		Franciaország FOB Rouen	432	435	433	433
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	430	421	425
	MAG	Ausztrália FOB	442	441	434	426
		Kanada FOB	433	440	434	432
		Ukrajna FOB	434	441	433	428
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	280	291	294
	OLAJ	EU FOB Hollandia	n. a.	828	804	795
NAPRAFORGÓ		EU CIF Amszterdam	n. a.	417	417	415
	MAG	EU FOB Bordeaux	397	395	405	404
		Ukrajna FOB	371	372	374	374
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	225	238	235
		Ukrajna FOB	215	230	230	245
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	788	786	784
		Fekete-tenger FOB	n. a.	750	760	757
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	702	677	680	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajózási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő);
n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

20. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2017. 10. hét	2018. 9. hét	2018. 10. hét	2018. 10. hét/ 2017. 10. hét (százalék)	2018. 10. hét/ 2018. 9. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	3 580
	HUF/tonna	230 142
Napraforgódara	tonna	7 604	9 684	6 228	82	64
	HUF/tonna	52 607	57 348	48 291	92	84
Nyers repceolaj	tonna	–	–	...
	HUF/tonna	–	–	...
Repcedara	tonna	2 446	1 683	1 776	73	106
	HUF/tonna	63 112	61 391	61 578	98	100

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. 9. hét	2018. 10. hét
Full-fat szója	tonna	203	186
	HUF/tonna	129 220	135 431
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna
	HUF/tonna

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

22. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

Mértékegység	2018. február	
	Szállítás ideje: 2018. február–2018. április	
Szójabab (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	7 595
	HUF/tonna	108 704
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

^{a)} Származási ország: Brazília/Argentína/nem jelölt; paritás: FCA Koper.

Forrás: AKI PÁIR

23. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2016. január–december	2017. január–december	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	625,60	792,27	126,6
	1206 Napraforgómag	375,80	335,20	89,2
	2304 Szójadara	99,93	144,63	144,7
Import	1205 Repcemag	94,70	68,86	72,7
	1206 Napraforgómag	159,16	198,32	124,6
	2304 Szójadara	478,50	452,93	94,7

Forrás: KSH

24. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	351	341	348	340	343	350
Felhasználás	288	301	331	342	349	359
Export	147	151	148	153	157	161
Import	144	151	146	153	157	161
Zárókészlet	97	94	95	94	95	87
REPCEMAG						
Termelés	71	74	63	67	72	72
Felhasználás	72	73	63	65	70	72
Export	16	17	17	16	16	16
Import	16	17	17	16	16	16
Zárókészlet	5	6	7	8	7	7
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	48	46	50	48	47	49
Felhasználás	47	46	50	49	47	49
Export	2	2	3	3	2	2
Import	2	2	3	3	2	2
Zárókészlet	3	2	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

Az *F.O. Licht* szakértői a 2017. évinél 5 százalékkal több, azaz 7,64 millió m³ etanol (üzemanyag és egyéb célú) termelését valószínűsítik az Európai Unióban 2018-ban. A felhasználás 7,85 millió m³ lehet. Az elemzők az unió etanol-behozatalának 12 százalékos emelkedését vetítik előre 2018-ra (560 ezer m³). A 2017-ben behozott 500,5 ezer m³ etanol (2016: 603 ezer m³, -17 százalék) 23 százaléka Pakisztánból, 13 százaléka Oroszországból, 9 százaléka az Egyesült Államokból származott. Az unió etanolkivitele 228 ezer m³ volt 2017.-ben, ami 20 százalékkal haladta meg az egy évvel korábban kiszállított mennyiséget. Az export nagyrészt Svájc (67,9 ezer m³), Törökország (33 ezer m³) és az USA (123,4 ezer m³) felé irányult. Iparági szakértők 225 ezer m³ etanol kivitelét prognosztizálják 2018-ban.

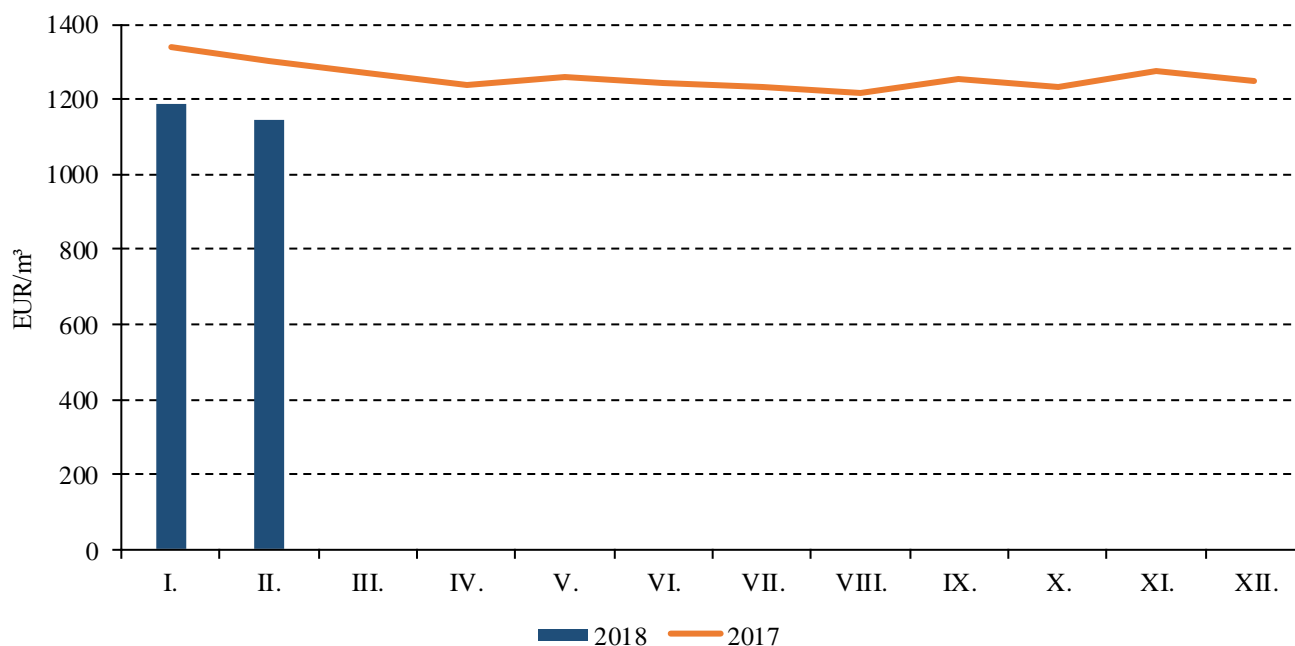
Az egy évvel korábbinál 27 százalékkal alacsonyabb áron érkezett az etanol a nyugat-európai kikötőkbe 2018 februárjában (*F.O. Licht*). Az unión kívüli országokból köbméterenként 461,3 euróért vették át az importőrök a terméket.

Az *F.O. Licht* szakértői szerint az USA etanoltermelése 61,6 millió m³ lehet 2018-ban, ami közel azonos az egy évvel korábbi volumennel (2017: 61,5 millió m³). Az Egyesült Államok etanolexportja a 2017. évit 3 százalékkal múlhatja alul (5,9 millió m³) az idén, miközben a behozatal 4 százalékos csökkenése várható. A 2018. évi felhasználás előreláthatóan az egy évvel korábbit 1 százalékkal haladhatja meg (56,9 millió m³).

Brazília etanoltermelése 29,2 millió m³ lehet 2018-ban (2017: 27,9 millió m³), míg a felhasználás 4 százalékos növekedését prognosztizálják az *F.O. Licht* elemzői: 29 millió m³ várható a 2018/2019. gazdasági évben. A termék behozatala 17 százalékkal (1,3 millió m³), kivitele 32 százalékkal (1 millió m³) csökkenhet ezalatt.

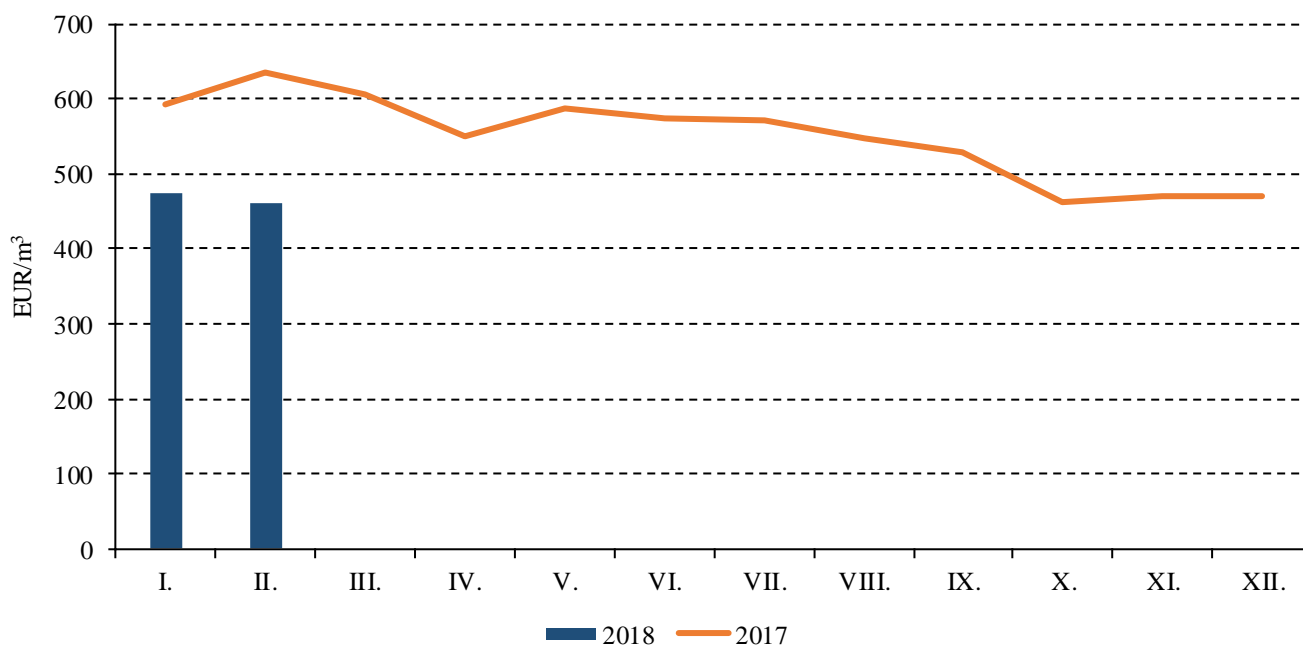
A londoni árutőzsdén (*ICE*) az ásványolaj legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 7 százalékkal emelkedett 2017. december és 2018. január között, 68,99 dollár (*USD*)/barrel volt, majd februárban 66,11 dollár/barrelre csökkent (-4 százalék). Ez az árszint 19 százalékkal haladta meg a 2017. februárit.

16. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2017–2018)

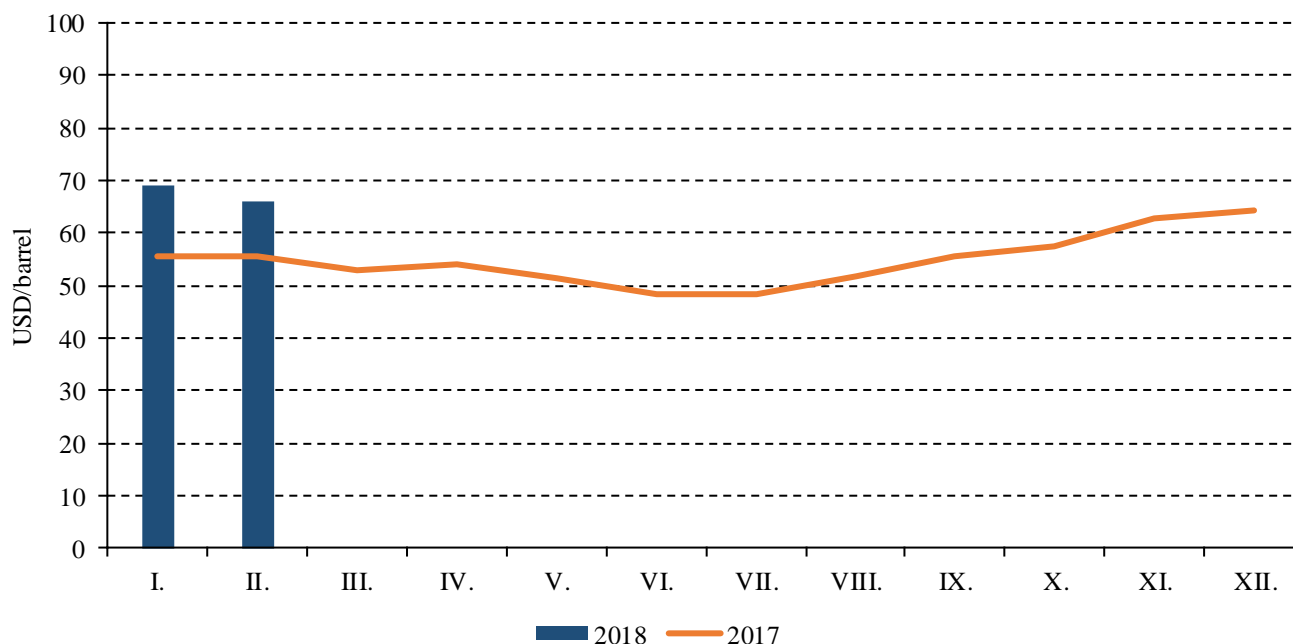
Megjegyzés: -10–12 °C, EN14214
 Forrás: F.O. Licht

17. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2017–2018)

Megjegyzés: 92–96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

18. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: HGCA, ICE

25. táblázat: Néhány nagy termelő ország etanolmérlege

	Európai Unió		USA		Brazília	
	2017 ^{a)}	2018 ^{b)}	2017 ^{a)}	2018 ^{b)}	2017/2018 ^{a)} (április/március)	2018/2019 ^{b)} (április/március)
Termelés	7 283	7 640	61 534	61 575	27 900	29 200
ebből: üzemanyag célú	5 064	5 300	59 984	60 000	25 980	27 400
nem üzemanyag célú	2 219	2 340	1 550	1 575	1 920	1 800
Felhasználás	7 718	7 750	56 060	56 850	27 950	29 050
ebből: üzemanyag célú	5 218	5 250	54 360	55 000	26 300	27 400
nem üzemanyag célú	2 500	2 500	1 700	1 850	1 650	1 650
Export	228	225	6 022	5 850	1 550	1 050
Import	501	560	1 055	1 015	1 510	1 250
Zárókészlet	2 019	2 244	3 741	3 631	1 603	1 953

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: F.O. Licht

